

Folkbildningsrådet

Dnr 134, 2009, 07
2009-09-22

*Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm*

Remiss Ds 2009:25 Den nya skollagen

Folkbildningsrådet har erhållit rubricerad skrivelse på remiss. Den blivande skollagen reglerar förhållanden inom det allmänna skolväsendet. Folkbildningsrådet kommer endast att lämna synpunkter som rör vuxenutbildningsområdet samt möjligheten till entreprenader inom gymnasieskolan.

3 kap. Barns och elevers utveckling mot målen 2§ Särskilt stöd

Av paragrafen framgår att bestämmelserna om särskilt stöd inte ska gälla i kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna eller utbildning i svenska för invandrare.

Folkbildningsrådet avvisar detta undantag. Det är en viktig demokrati- och tillgänglighetsfråga att även utbildning för vuxna ska erbjuda stöd för deltagare med funktionsnedsättning eller andra studiehinder. Detta ska framgå av Skollagen på samma sätt som för ungdomsskolan.

Sverige har nyligen ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att vuxna med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter som andra att välja vilken utbildning de önskar delta i.

18 kap. Kommunal vuxenutbildning 2§ Övergripande mål

Folkbildningsrådet instämmer i de övergripande målen för den kommunala vuxenutbildningen, som bl. a. innebär att de som erhållit minst utbildning ska prioriteras och att den enskildes behov och förutsättningar ska vara utgångspunkt för utbildningen.

19§ Behörighet

Folkbildningsrådet konstaterar att behörighetskraven skärps, genom att den som en gång fått ett godkänt betyg i en gymnasiekurs inte ska vara behörig att delta i samma kurs inom vuxenutbildningen. Reglerna skärps för att förhindra konkurrenskomplettering. Folkbildningsrådet anser inte heller att

vuxenutbildningens resurser ska användas för omläsning i syfte att höja redan höga betyg.

Folkbildningsrådet vill dock framhålla att den nuvarande bestämmelsen som anger att den är behörig som ”saknar eller har brister i de kunskaper som utbildningen avser att ge” är att föredra i perspektivet livslångt lärande. Kunskaper föråldras och en individ kan i en annan livssituation behöva aktualisera sina kunskaper. Ett definitivt stopp för en andra chans kan leda till taktiska avhopp i gymnasieskolan och därmed motverka sitt syfte.

Folkbildningsrådet hänvisar i övrigt till yttrandet över Ds 2009:20 Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvux och utgår från att bestämmelser om en sådan rättighet förs in i den nya skollagen.

29§ Validering

Av förslaget framgår att ”en elev i kommunal vuxenutbildning kan få sina kunskaper och sin kompetens validerade”.

Folkbildningsrådet anser att det är angeläget att möjlighet till validering erbjuds alla som önskar och har behov av detta och att skrivningen ska motsvara den som gäller i 27§ om prövning.

Folkbildningsrådet föreslår därför följande lydelse: ”Den som är bosatt i landet ska ha möjlighet att få sina kunskaper och sin kompetens validerad.”

Folkbildningsrådet instämmer i den definition av validering som anges i 29§.

21 kap. Entreprenad och samverkan

2§ Skolformer

Folkbildningsrådet instämmer i att en kommun ska kunna överlämna vuxenutbildning på entreprenad. Under exempelvis Kunskapslyftet utvecklades en större mångfald och valfrihet för den enskilde studerande, inte minst genom det samarbete som etablerades mellan kommunerna och folkbildningen (folkhögskolor och studieförbund).

Folkbildningsrådet anser att ett sådant samarbete också ska vara möjligt i fråga om gymnasial utbildning för unga. På samma sätt som inom vuxenutbildningen skulle folkbildningens pedagogik och studiemiljö därigenom kunna bli ett alternativ för ungdomar i gymnasieåldern. Genom en studieform som är anpassad efter den enskilde individen skulle avhopp kunna förebyggas och fler skulle kunna nå målen efter sina egna förutsättningar.

En kommun ska själv, utifrån lokala förhållanden och ungdomarnas olika behov, kunna avgöra vilken gymnasieutbildning som ska överlämnas på entreprenad.

4§ Ämnesområden

Folkbildningsrådet anser att entreprenader inom gymnasieskolan inte ska begränsas till karaktärsämnen inom yrkesinriktad eller estetisk profil.

För Folkbildningsrådet

Torsten Friberg
ordförande

Britten Månsson-Wallin
generalsekreterare